

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən təhsil islahatlarının əsas istiqaməti yeni Milli Təhsil sisteminin yaradılmasına yönəlmişdir. Onun əsasında müasir dövrdə ən çox üstünlük verilən demokratikləşdirmə, humanistləşdirmə, humanitarlaşdırma, inteqrasiya, diferensiallaşdırma, fərdiləşdirmə kimi vacib prinsiplər durur. Bu prinsiplərin həyata keçirilməsi uşaqların təlim-tərbiyə prosesinin əsas subyektinə çevrilməsini, onun şəxsiyyət kimi formalaşmasını, cəmiyyətdə mövcud olan təhsillə bağlı bir çox qurumların səylərinin şagirdin mənafeyi istiqamətinə yönəldilməsini nəzərdə tutur. Danılmaz faktdır ki, zaman dəyişdikcə bütün sahələrdə olduğu kimi, təhsil sahəsində də yeniləşmələr baş verir. Müasir informasiya – kommunikasiya dövründə elmin müxtəlif sahələrində toplanmış bilik kütləsi elə sürətlə artır ki, təlimin ənənəvi sxem və prinsiplərinə əsaslanaraq onları öyrənən şatdırmaq, mənimsətmək əslində qeyri-mümkün işə çevrilir. Yalnız təlim metodlarının keyfiyyətcə dəyişdirilməsi, onların şəxsiyyətə onun tələbatlarına yönəldilməsi, bilikləri mənimsəmə zamanı yaradıcı təfəkkürdən fəal istifadə edilməsi şəraitində təlim böyük səmərə verə bilər. Yeni pedaqoji texnologiyaların uğurlu tətbiqi üçün müəllimdən şəraiti, uşaqların hazırlıq səviyyəsini və onların psixoloji xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla işə yaradıcı yanaşma tələb olunur. Tədris edilən bu fəndə qeyd olunan məsələlər önə çəkilir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və ya laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır. İmtahan biletinə, bir qayda olaraq fənn üzrə proqram materialını əhatə edən 5 sual daxil edilir. Hər sual 10 bala qədər qiymətləndirilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilər.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə

1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: 30 saat müəhazirə, 15 saat seminar

N	Keçilən müəhazirə mövzularının məzmunu	Saat	Tarix
	I kollokvium mövzuları	m	
1.	Pedaqoji texnologiyalara tarixi-nəzəri baxış PLAN: 1. Təlim və tərbiyə bəşəriyyətin mədəni fəaliyyətinin ən qədim növü kimi 2. Təhsilin təlim və tərbiyənin inkişafının əsas vasitəsi hesab edilməsi 3. Azərbaycanda təhsil Mənbə: [1;2;3]	2	
2.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində təlim texnologiyalarının mahiyyət və məzmunu PLAN: 1. Pedaqoji texnologiyanın təlim prosesinə yeni baxış kimi daxil olması. 2. Ənənəvi yanaşma və texnologiyanın köməyi ilə təlim prosesinin idarə olunmasındakı başlıca fərqlər. 3. Əməkdaşlıq (kollektiv) təlim texnologiyası. 4. Layihələr metodu ilə təlim texnologiyası. 5. Modullu təlim texnologiyası. Mənbə: [1;2;3;8]	2	
3.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində təlim texnologiyalarının struktur və funksional komponentləri PLAN: 1. Təlim texnologiyası anlayışı 2. Təlim texnologiyalarını təşkil edən başlıca əlamətlər 3. Pedaqoji texnologiyaların təsnifatı 4. Pedaqoji sistemin təkmilləşdirilməsinin yolları 5. Tədris prosesində pedaqoji texnologiyalardan istifadənin yolları. Mənbə: [1;5;6;7;8]	2	
4.	Təlim texnologiyalarının təsnifatı və xarakterik xüsusiyyətləri PLAN: 1. Pedaqoji texnologiyaların təhlili 2. "Fikirlərin hücumu" (məqsədlər) 3. Binar dərs (məqsədlər) 4. Qarşılıqlı nəzarət (məqsədlər)	2	
5.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində interaktiv metodlar və fəal təlim metodları PLAN: 1. Interaktiv metodlar, fəal təlim metodları, təlim texnologiyaları anlayışları 2. Interaktiv pedaqogika 3. Təlim prosesində şagirdlər arasında əlaqə, qarşılıqlı təsir və əməkdaşlıq Mənbə: [1;3;6;7;9]	2	
6.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində təlim prosesində pedaqoji diaqnostika məsələləri PLAN: 1. Pedaqoji prosesdə uşaqları hərtərəfli öyrənməyin zəruriliyi 2. Diaqnostika nəticəsində informasiyanı almaq üçün istifadə olunan prinsiplər 3. "Pedaqoji diaqnostika" anlayışı 4. Yeni təlim və pedaqoji texnologiyaların tətbiqi	2	

	hazırlanmasının kriteriyayönümlü diaqnostikası. <i>Mənbə: [1;2;6;8]</i>		
7.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində pedaqoji innovasiyalar PLAN: 1. İnnovasiyanın mahiyyəti 2. Pedaqoji sistemin optimallaşdırılması 3. İnnovasiyaların obyektini müəyyənləşdirən problemlər <i>Mənbə: [1;2;5;7;8]</i>	2	
II kollokvium mövzuları			
8.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində yenilikçi müəllimlərin pedaqoji texnologiyaların istifadə bacarığı PLAN: 1. Müəllimlik peşəsi insan fəaliyyətinin çox mürəkkəb növü kimi 2. Müəllimin pedaqoji qabiliyyət qrupları 3. Metod və texnologiyaların məqsəd və şəraitə uyğun seçilməsi 4. Bəzi interaktiv metodlar (rollu oyun, debatlar və s.) <i>Mənbə: [1;3;6;8]</i>	2	
9.	Pedaqoji texnologiya sistemində yeni təlim texnologiyalarının insəciyyəsi PLAN: 1. Pedaqoji texnologiyanın yeniləşməsi 2. Voldorf məktəbi <i>Mənbə: [1;3;5;6;8]</i>	2	
10	Təlim nəzəriyyəsi yeniləşən, inkişaf edən elmdir PLAN: 1. Pedaqoji islahatların yaranması 2. Pedaqoji prosesdə bəzi şərtlərin nəzərə alınması 3. Pedaqogika yeniləşən, inkişaf edən bir elm kimi 4. XX əsrin 60-cı illərindən başlayaraq təlim prosesinə muxtəlif yanaşmalar <i>Mənbə: [1;3;6;7;8;9]</i>	2	
11	Məktəbəqədər təlim metodlarının pedaqoji texnologiyaların əsasını təşkil etməsi PLAN: 1. Tərbiyəçi şərhinin bütün təlim metodlarına daxil olması. 2. İnformasiya texnologiyalarının bütün təhsil məkanının formalaşmasına şərait yaratması 3. Şagirdlərə biliklərin verilməsi, bacarıq və vərdişlərin aşılınması prosesi <i>Mənbə: [1;2;5;7;8]</i>	2	
12	Tədris, təlim və tərbiyə prosesinin vəhdəti, fundamentalıq və mədəniyyətə müvafıqlıq PLAN: 1. Pedaqoji texnologiyaların mahiyyəti və didaktik əsasları 2. Tədris və təlim fəaliyyətinin vəhdəti qanunu 3. Fundamentalıq qanunu 4. Mədəniyyətə müvafıqlıq qanunu <i>Mənbə: [1;3;4;6;8]</i>	2	
13	Məktəbəqədər təlimin humanitarlaşdırılması və humanistləşdirilməsi PLAN: 1. Humanizmin genişlənməsi ucun humanitar fənlərin tədrisinin genişləndirilməsi 2. Təlimin humanitarlaşdırılması 3. Təlimin humanistləşdirilməsi <i>Mənbə: [1;3;6;8]</i>	2	
14	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində informasiya kommunikasiya texnologiyalarından (İKT) istifadə Plan: 1. Müasir pedaqoji texnologiyalar. 2. Tədrisdə yeni texnologiyaların tətbiqi. 3. Fəal interaktiv təlim metodu. <i>Mənbə: [1;2;3;6;7;8]</i>	2	
15	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində təhsilin məhsuldarlığına təsir göstərən tibbi-bioloji şərtlər. Fiziki tərbiyə PLAN: 1. Şagird sağlamlığının qorunması 2. Fiziki tərbiyənin mahiyyəti və	2	

əhəmiyyəti 3. Fiziki tərbiyənin vasitələri və formaları. Mənbə: [1;3;6;8;9]		
Cəmi:	30	

N	Keçilən seminar mövzularının məzmunu	Saat	Tarix
	I kollokvium mövzuları	s	
1.	Pedaqoji texnologiya anlayışı, məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində təlim texnologiyaları, onun mahiyyət və məzmunu	2	
2.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində təlim texnologiyalarının struktur və funksional komponentləri, təsnifat və xarakterik xüsusiyyətləri	2	
3.	Təlimdə interaktiv/fəal təlim metod və pedaqoji diaqnostika məsələləri	2	
4.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində pedaqoji innovasiyalar və yenilikçi muəllimlərin pedaqoji texnologiyalardan istifadə etmə bacarığı	2	
5.	Pedaqoji texnologiya sistemində yeni təlim texnologiyalarının insəciyyəsi. Təlim nəzəriyyəsi yeniləşən, inkişaf edən elmdir.	2	
6.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində təlim metodlarının pedaqoji texnologiyaların əsasını təşkil etməsi. Tədris, təlim və tərbiyə prosesinin vəhdəti, fundamentalıq və mədəniyyətə müvafiqlik	2	
7.	Təlimin humanitarlaşdırılması və humanistləşdirilməsi. İnformasiya, kommunikasiya texnologiyalarından istifadə.	2	
8.	Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində təhsilin məhsuldarlığına təsir göstərən tibbi-bioloji şərtlər. Fiziki tərbiyə	1	
	Cəmi:	15	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar. Təlim nəticəsində tələbələr əldə etməli olduqları təsəvvür, vərdiş və bacarıqları:- müasir təlim texnologiyaları ilə tanış olurlar, onları tətbiq edirlər. Təlimdə yeni innovasiyaları öyrənirlər. Məşğələlərin daha effektiv keçirilməsi yollarını öyrənirlər.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- *Təqdimatın hazırlanması*
- *Müzakirə metodları: diskussiya, debat, müzakirə*
- *Tapşırıqlar, müstəqil iş, test*
- *Layihələr*
- *Multimedia vasitələri*

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

FTN 1. Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində tətbiq olunan müasir təlim texnologiyaları ilə tanış olurlar, onları tətbiq edirlər.

FTN 2. Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində təlimdə yeni innovasiyaları öyrənirlər;

FTN 3. Məşğələlərin daha effektiv keçirilməsi yollarını öyrənirlər.

FTN 4. Pedaqoji prosesdə uşaqları hərtərəfli öyrənirlər;

FTN 5. Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində interaktiv və fəal təlim metodları anlayışlarını bilir;

FTN 6. Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində informasiya və kommunikasiya texnologiyalarından istifadəni öyrənirlər.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Fənn üzrə kollokvium sualları:

I KOLLOKVİUM SUALLARI :

1. Təlim və tərbiyə bəşəriyyətin mədəni fəaliyyətinin ən qədim növü kimi
2. Pedaqoji texnologiyanın təlim prosesinə yeni baxış kimi daxil olması.
3. Ənənəvi yanaşma və texnologiyanın köməyi ilə təlim prosesinin idarə olunmasındakı başlıca fərqlər.
4. Əməkdaşlıq (kollektiv) təlim texnologiyası.
5. Layihələr metodu ilə təlim texnologiyası.
6. Modullu təlim texnologiyası.
7. Pedaqoji texnologiyaların təsnifatı
8. "Fikirlərin hücumu" (məqsədlər)
9. Binar dərslər (məqsədlər)
10. Qarşılıqlı nəzarət (məqsədlər)

II KOLLOKVİUM SUALLARI :

1. Muəllimin pedaqoji qabiliyyət qrupları
2. Bəzi interaktiv metodlar (rollu oyun, debatlar və s.)
3. Voldorf məktəbi
4. Pedaqoji prosesdə bəzi şərtlərin nəzərə alınması
5. XX əsrin 60-cı illərindən başlayaraq təlim prosesinə muxtəlif yanaşmalar
6. İnformasiya texnologiyalarının bütün təhsil məkanının formalaşmasına şərait yaratması
7. Şagirdlərə biliklərin verilməsi, bacarıq və vərdişlərin aşılınması prosesi
8. Pedaqoji texnologiyaların mahiyyəti və didaktik əsasları
9. Tədris və təlim fəaliyyətinin vəhdəti qanunu
10. Fundamentalıq və mədəniyyətə müvafiqlik qanunları

XVI. İmtahan sualları:

1. Təlim və tərbiyə bəşəriyyətin mədəni fəaliyyətinin ən qədim növü kimi
2. Təhsil təlim və tərbiyənin inkişafının əsas vasitəsi kimi
3. Azərbaycanda təhsil
4. Pedaqoji texnologiyanın təlim prosesinə yeni baxış kimi daxil olması.
5. Ənənəvi yanaşma və texnologiyanın köməyi ilə təlim prosesinin idarə olunmasındakı başlıca fərqlər.
6. Əməkdaşlıq (kollektiv) təlim texnologiyası.
7. Layihələr metodu ilə təlim texnologiyası.
8. Modullu təlim texnologiyası.
9. Təlim texnologiyası anlayışı
10. Təlim texnologiyalarını təşkil edən başlıca əlamətlər
11. Pedaqoji texnologiyaların təsnifatı
12. Pedaqoji sistemin təkmilləşdirilməsinin yolları
13. Tədris prosesində pedaqoji texnologiyalardan istifadənin yolları.
14. Pedaqoji texnologiyaların təhlili

15. "Fikirlərin hücumu" (məqsədlər)
16. Binar dərs (məqsədlər)
17. Qarşılıqlı nəzarət (məqsədlər)
18. İnteraktiv metodlar, fəal təlim metodları, təlim texnologiyaları anlayışları
19. İnteraktiv pedaqogika
20. Təlim prosesində şagirdlər arasında əlaqə, qarşılıqlı təsir və əməkdaşlıq
21. Pedaqoji prosesdə uşaqları hərtərəfli öyrənməyin zəruriliyi
22. Diaqnostika nəticəsində informasiyanı almaq üçün istifadə olunan prinsiplər
23. "Pedaqoji diaqnostika" anlayışı
24. Yeni təlim və pedaqoji texnologiyaların tətbiqə hazırlanmasının kriteriyayönümlü diaqnostikası.
25. İnnovasiyanın mahiyyəti
26. Pedaqoji sistemin optimallaşdırılması
27. İnnovasiyaların obyektini müəyyənləşdirən problemlər
28. Muəllimlik peşəsi insan fəaliyyətinin çox mürəkkəb növü kimi
29. Muəllimin pedaqoji qabiliyyət qrupları
30. Metod və texnologiyaların məqsəd və şəraitə uyğun seçilməsi
31. Bəzi interaktiv metodlar (rollu oyun, debatlar və s.)
32. Pedaqoji texnologiyanın yeniləşməsi
33. Voldorf məktəbi
34. Pedaqoji islahatların yaranması
35. Pedaqoji prosesdə bəzi şərtlərin nəzərə alınması
36. XX əsrin 60-cı illərindən başlayaraq təlim prosesinə müxtəlif yanaşmalar
37. Tərbiyəçi şərhinin bütün təlim metodlarına daxil olması.
38. İnformasiya texnologiyalarının bütün təhsil məkanının formalaşmasına şərait yaratması
39. Şagirdlərə biliklərin verilməsi, bacarıq və vərdislərin aşılınması prosesi
40. Pedaqoji texnologiyaların mahiyyəti və didaktik əsasları
41. Tədris və təlim fəaliyyətinin vəhdəti qanunu
42. Fundamentallıq qanunu
43. Mədəniyyətə müvafiqlik qanunu
44. Humanizmin genişlənməsi ucun humanitar fənlərin tədrisinin genişləndirilməsi
45. Təlimin humanitarlaşdırılması və humanistləşdirilməsi
46. Müasir pedaqoji texnologiyalar.
47. Tədrisdə yeni texnologiyaların tətbiqi.
48. Fəal interaktiv təlim metodu.
49. Şagird sağlamlığının qorunması
50. Məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində fiziki tərbiyə

"Məktəbəqədər təhsildə müasir pedaqoji texnologiyalar və innovasiyalar" fənninin sillabusu 6001013 - "Məktəbəqədər təhsil" ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və "Məktəbəqədər təhsildə müasir pedaqoji texnologiyalar və innovasiyalar" fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus İbtidai təhsil və məktəbəqədər təlim kafedrasının 12 fevral 2026-cı il tarixli iclasında (protokol № 10) təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri:

dos. A.B.Əliyev

Fənn müəllimi:

B/m M.K.Əliyeva